

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-118/12-B

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola Hodonín, U Červených domků 40, příspěvková organizace
Sídlo:	U Červených domků 40, 695 03 Hodonín
IČ:	49418831
Identifikátor:	600115640
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	PaedDr. Jaromírem Šánou, ředitelem školy
Zřizovatel:	město Hodonín
Místo inspekční činnosti:	U Červených domků 40, Hodonín
Termín inspekční činnosti:	22. – 24. února 2012

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Aktuální stav školy

Základní škola Hodonín, U Červených domků 40, příspěvková organizace (dále škola) je úplnou školou. V souladu s údaji vedenými v rejstříku škol a školských zařízení vykonává činnost základní školy (dále ZŠ), školní družiny (dále ŠD), školního klubu a školní jídelny. Komplex pavilonové školy se nachází v blízkosti fotbalového stadionu a sportovního areálu na okraji hodonínského sídliště Bažantnice. Škola s nejvyšším povoleným počtem 900 žáků v současné době disponuje 21 kmenovými třídami a 13 odbornými učebnami. Od doby poslední inspekce došlo ve spolupráci se zřizovatelem k velkému posunu zejména v oblasti provozních podmínek školy a vybavení školy. Počet přihlášených žáků do ZŠ kopíruje populační křivku v ČR, v posledních třech letech proto dochází k postupnému úbytku žáků, kapacita ZŠ je v tomto školním roce naplněna

na 41,67 %. V letošním školním roce školu navštěvuje celkem 463 žáků, kteří se vzdělávají podle *Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání* (dále ŠVP ZV) s motivačním názvem *Budoucnost je v dětech, co do nich vložíme – to se nám vrátí*. Škola se v současné době profiluje rozšířenou výukou tělesné výchovy a výtvarné výchovy, přičemž historicky je stále patrné zaměření školy na přírodovědnou oblast. Ke dni inspekční činnosti bylo deset žáků na základě doporučení školských poradenských pracovišť individuálně integrováno v běžných třídách a vzděláváno podle individuálního vzdělávacího plánu (dále IVP). Vzdělávání zajišťuje 37 pedagogických pracovníků, téměř všichni s odbornou kvalifikací pro přímou pedagogickou činnost, kterou vykonávají. Kvalifikační předpoklady pro výkon specifických funkcí mají koordinátorka tvorby ŠVP ZV, výchovný poradce a školní metodik prevence sociálně patologických jevů. Činnost ŠD probíhá v 5 oddělení podle *Školního vzdělávacího programu pro školní družinu při ZŠ Hodonín, U Červených domků 40, příspěvková organizace* s kapacitou 240 žáků. Prostorové podmínky pro práci se žáky jsou optimální.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

O své vzdělávací nabídce a způsobu přijímání žáků informuje škola veřejnost způsobem dostupným všem zájemcům, využívá k tomu v místě obvyklé způsoby a školní webové stránky. Žákům zajišťuje rovné příležitosti při přijímání ke vzdělávání a postupuje podle školských právních předpisů. Školní poradenství zajišťuje výchovný poradce, který se vedle sledování péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) věnuje kariérenímu poradenství. Na jednáních pedagogické rady pravidelně informuje vyučující o žácích se SVP, kteří jsou integrováni do běžných tříd a vzděláváni podle IVP. Jejich obsah je po konzultaci s pracovníky školského poradenského zařízení průběžně aktualizovaný a pravidelně vyhodnocovaný. Tři žáci využívají možnost slovního hodnocení. V průběhu sledované výuky byly diferencované úkoly, které zohledňovaly jejich individuální potřeby a možnosti, zadávány pouze žákům na prvním stupni. Na druhém stupni neměli všichni vyučující potřebné vědomosti o případných potřebách žáků se SVP, nebyla pro ně zajištěna cílená pomoc při vzdělávání. Talentovaní žáci mají příležitost uplatnit se v různých soutěžích, zájmových útvarech a projektech. Oblast školního poradenství je přes zjištěné nedostatky funkční.

Preventivní strategii má škola zpracovanou v *Minimálním preventivním programu*, který zahrnuje oblast vzdělávání a mimoškolních aktivit. Škola se před možnými problémy neuzavírá, ale otevřeně je řeší. V případě výskytu sociálně rizikového chování (především záškoláctví, vandalismu a ojediněle případů kyberšikany a kriminality) přijímá opatření. ZŠ úzce spolupracuje s organizacemi, které se zabývají problematikou sociálně patologických jevů (Policie ČR, Městský úřad Hodonín – orgán sociálně právní ochrany dětí, Probační a mediační služba a další). V letošním školním roce využívá na realizaci preventivního programu mimo jiné i finanční prostředky z projektu Evropské unie. Nabídka rozmanitých zájmových útvarů a řada volnočasových programů vytváří velmi dobré předpoklady pro naplňování individuálních vzdělávacích potřeb žáků nad rámec povinné výuky a přispívá k rozvoji talentu. Zároveň jsou tyto aktivity školy jedním z nástrojů primární prevence, která je zabezpečena na požadované úrovni.

V organizaci vzdělávání žáků byly zjištěny nedostatky. Rozvrhy hodin podle tříd, učitelů a zápisy v třídních knihách vzájemně nekomunikovaly se skutečným počtem a rozložením odučených vyučovacích hodin. V době inspekce v nich nebylo možné dohledat, kdy se žáci vzdělávají v povinných (např. německý jazyk ve třídě IX. C) nebo v povinně volitelných předmětech. Důvodem byla mimo jiné nejednotnost v názvech

a zkratkách jednotlivých vyučovacích předmětů. Dále bylo zjištěno, že v třídní knize třídy IX. C od začátku školního roku 2011/2012 ke dni inspekce nebylo zapisováno učivo německého jazyka a v rozvrhu třídy IX. C nefiguroval předmět německý jazyk, přestože se jedna žákyně v tomto jazyce vzdělává. V případě této žákyně, která má jako první cizí jazyk německý, bylo na základě hospitační činnosti zjištěno, že došlo k porušení vyhlášky č. 48/2005 Sb., § 1 odst. 3, jelikož má v jeden den více jak šest hodin v dopoledním vyučování.

Účinná podpora rozvoje osobnosti žáka byla na 1. stupni ZŠ kvalitnější než na 2. stupni ZŠ. Přesto, že učitelé ve větší míře využívali frontální způsob vzdělávání, v jeho průběhu se objevily i účinnější formy a metody práce, jako je skupinová výuka, práce ve dvojicích, činnostní aktivity, samostatná práce. Při nich mohli žáci více rozvíjet osobnostní vlastnosti. Při takto pojaté výuce se učili lépe spolupracovat, kvalitněji vzájemně komunikovat, učili se sociálním rolím a pomáhat si, vnímat nedostatky, reagovat na učební podněty. Žáci tento styl výuky spíše přijímali, byli ukázněnější a aktivněji se zapojovali do vyučování. Vzdělávání na 1. stupni ZŠ postrádalo cílenou podporu rozvoje funkčních gramotností. Bylo zaměřeno pouze na poznávání nových znalostí, k získávání, procvičování a dosahování klíčových dovedností podle ŠVP ZV docházelo jen minimálně. Celkově byla kvalita výsledků vzdělávání na běžné úrovni.

Na 2. stupni ZŠ byla podpora prakticky všech gramotností založena na metodách s tradičním frontálním výkladem. Takto vedená výuka podporovala rozvoj kompetencí k učení, méně k řešení problémů. Ojedinele ve dvou vyučovacích hodinách českého jazyka byla výuka vhodně doplňována příklady z praxe. V jiných hodinách byli žáci vedeni k rozvoji komunikativních dovedností a k aktivnímu zapojení se do vzdělávacích činností, úspěšně prezentovali svoji práci, hledali souvislosti, uváděli příklady a komunikovali na dobré úrovni.

Učitelé neuplatňovali motivační funkci hodnocení s ohledem na individuální podporu rozvoje každého jednotlivce, klasifikaci využívali ojedinele. Žáci nebyli vedeni ke vzájemnému hodnocení a účelnému sebehodnocení.

Ve sledovaných hodinách, ve kterých vyučující jasně nastavili pravidla pro chování žáků, probíhala přirozená komunikace mezi pedagogy a žáky, která příznivě ovlivňovala průběh vzdělávání. Naopak v hodinách, kde nebyla pravidla pro chování a jejich dodržování nastavena, žáci svým nevhodným projevem snižovali úroveň výuky a obtěžovali ostatní žáky ve třídě. Ve formě vyjadřování rady žáků byly zjištěny rezervy, proto je nutné zaměřit trvalou pozornost na kulturu mluveného projevu. Využívání pomůcek k zefektivnění vzdělávání bylo na průměrné úrovni, chyběla názorná podpora výuky.

Škola vnímá sledování celkové úspěšnosti školy jako prioritní záležitost, což koresponduje s ŠVP ZV. O výsledcích vzdělávání poskytuje rodičům, školské i ostatní veřejnosti zákonem dané informace zveřejňované ve *Výroční zprávě školy* a *Vlastním hodnocení*. Úspěchy školy a jednotlivců jsou rovněž pečlivě zaznamenávány ve školní kronice, prezentovány v prostorách školy, na školních webových stránkách a v místním tisku – např. na stránkách *Hodonínských listů* probíhá průběžná prezentace výtvarných prací žáků školy, výtvarná díla jsou prezentována na putovních výstavách v Jihomoravském kraji či na Slovensku. Na základě vybraného kurikula (český jazyk, matematika, anglický jazyk a obecné studijní předpoklady) se škola zapojuje do hodnocení celkových vzdělávacích výsledků v rámci komerčního testování u žáků 5. ročníku a vycházejících. Například v roce 2008 dosáhli žáci požadované výstupy v kvalitě, která byla srovnatelná s ostatními školami v ČR. Celkové výsledky vzdělávání, tzn. úspěšnost, byly u žáků 9. ročníku mírně nad celostátním průměrem. Výsledky vzdělávání žáků ředitel pravidelně prověřuje také vlastními srovnávacími testy ve vybraných třídách a předmětech.

Rozbor zabývající se úspěšností žáků je pravidelnou součástí jednání pedagogické rady, předmětových komisí a metodického sdružení. Díky systémově pojatému sledování úspěšnosti žáků a jejich studijních výsledků škola může hodnotit kvalitu výstupů žáků v odborných soutěžích jako velmi dobrou na úrovni celé republiky (výtvarná výchova), dobrou na úrovni kraje (vzdělávací oblast Člověk a jeho zdraví), velmi úspěšnou na úrovni republiky (atletika) a úspěšnou na úrovni okresu (matematika, zeměpis, německý jazyk, fyzika, přírodopis, výchova k občanství). Školní systémy hodnocení obsahují také analytickou činnost ředitele školy, který přijímá opatření ke zkvalitňování výsledků vzdělávání nejen ve vzdělávacích oblastech a školní neúspěšnosti, ale i v oblasti bezpečného prostředí pro vzdělávání a prevenci rizikového chování. Výsledky své analýzy, pozitivní a negativní závěry a opatření k nápravě otevřeně prezentuje.

Škola spolupracuje s rodiči a zákonnými zástupci žáků běžným způsobem. Poskytuje jim informace o vzdělávání, jeho průběhu a výsledcích. Kvalita informačního systému je na standardní úrovni (žakovské knížky, webové stránky školy, osobní jednání s rodiči, informační nástěnky ve škole, písemné zprávy a rozhodnutí školy, třídní schůzky atd.). Systém je zaužívaný, respektuje školský zákon a příslušné právní předpisy. V době inspekce byla v souladu se školským zákonem ustavena nová školská rada. Spolupráce se zřizovatelem, respektive s odborem školství, je efektivní, což se pozitivně odráží v bezproblémovém chodu a provozu školy. Ve škole sídlí *Asociace školských sportovních klubů*. Množství sportovních, tělovýchovných aktivit, ocenění a reprezentace školy jsou dokladem efektivní spolupráce mezi jednotlivými školami v okrese, kraji a celé České republice. Partnerství přináší škole snazší rozhodování a pomáhá určovat koncepční směr svého dalšího rozvoje. Škola udržuje partnerské vztahy s místními občanskými sdruženími. Jako dobrou spolupráci vnímá s Policií ČR v Hodoníně a Speciálně poradenským centrem v Kyjově, jako zákonnou, ale spíše povrchní vnímá spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou. Velmi příznivě hodnotí ČŠI existenci žakovské samosprávy, která je funkční a efektivně se podílí na správě školy.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Škola vykonává činnost v souladu s údaji zapsanými v rejstříku škol a školských zařízení. Realizovaný ŠVP ZV zohledňuje reálné podmínky a možnosti školy i potřeby jejích žáků. Vzdělávací obsah je orientován především na poskytnutí dobrého základu všeobecných znalostí a dovedností se zaměřením především na tělesnou výchovu a výtvarnou výchovu. ŠVP ZV respektuje požadavky školského zákona a je zpracován v částečném souladu se strukturou *Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání* (dále RVP ZV). Jeho dílčí oblasti vyžadovaly následující upřesnění či doplnění údajů: Název ŠVP ZV je nutné uvádět ve všech dokumentech školy jednotným způsobem. V kapitole *pravidla pro hodnocení* v části *způsoby hodnocení* je nutné doplnit stupeň „nehodnocen“. V kapitole *Učební plán* nejsou v souladu s platnou legislativou počty disponibilních hodin pro 1. a 2. stupeň ZŠ a z učebního plánu pro 2. stupeň ZŠ není patrné, do jakých vyučovacích předmětů byly disponibilní hodiny zařazeny, což je nutné zároveň doplnit i v poznámkách ke zmíněnému učebnímu plánu. V kapitole *Autoevaluace školy* chybí oblasti, cíle, kritéria a časové rozvržení evaluačních činností. V části *učební osnovy* se často zaměňují názvy vzdělávacích oblastí a vzdělávacích předmětů.

Ředitel školy byl do funkce jmenován na základě konkurzního řízení v roce 2003 a splňuje zákonem předepsané kvalifikační předpoklady pro činnost, kterou vykonává. Plní

své povinnosti v souladu s právními předpisy. Z rozhovoru s ním bylo patrné, že má promyšlenou koncepci a vizi dalšího rozvoje školy. Důležitým východiskem pro monitoring stavu ZŠ jsou zejména vlastní hodnocení školy, na kterém se podílejí všichni pedagogičtí pracovníci a výroční zprávy o činnosti školy. Roční plánování práce vzdělávání je koncepční a systematické. Organizační struktura odpovídá typu a velikosti školy, kompetence všech pedagogických pracovníků jsou jasně stanoveny a jsou funkční. Ne vždy byla ředitelem školy prováděna dostatečná kontrola plnění úkolů a delegovaných kompetencí na zástupce ředitele školy, zejména týkající se oblasti organizace vzdělávání na 2. stupni ZŠ. Pozitivem v řízení školy je úzká spolupráce s pedagogickou radou, metodickým sdružením a předmětovými komisemi.

Složení pedagogického sboru ZŠ umožňuje plnit cíle realizovaných vzdělávacích programů. Vedení školy podporuje profesní růst zaměstnanců, další vzdělávání je organizováno v souladu s potřebami školy. V pedagogickém sboru ZŠ jsou zastoupeni většinou zkušení učitelé vyšších věkových kategorií, začínající pedagogové ve škole nejsou. Vedení školy tvoří ředitel, zástupce pro 2. stupeň a zástupkyně pro 1. stupeň. Koordinátor pro tvorbu ŠVP ZV, výchovný poradce, školní metodik prevence i koordinátor ICT absolvovali příslušné studium pro výkon své funkce.

Ve škole je zajišťováno bezpečné prostředí pro vzdělávání (dále BOZ) podle příslušných ustanovení školského zákona a prováděcích pokynů. Vedení školy, bezpečnostní a požární technik zodpovídají a dohlízejí na zdravý sociální, psychický a fyzický rozvoj žáků při vzdělávacích činnostech realizovaných podle školského zákona a platného školního vzdělávacího programu. Žáci a zaměstnanci školy byli s problematikou BOZ a možnými zdravotními riziky řádně a včas proškoleni, záznamy jsou průkazné, řady jednotlivých odborných pracovišť jsou dodržovány jednak zaměstnanci, jednak žáky školy. Ve školním roce 2011/2012 bylo ke dni inspekce zaznamenáno a zaevidováno 11 úrazů, což není vzhledem ke sportovnímu zaměření a profilaci školy mnoho. Nedostatky v evidenci údajů vedených v *Knize úrazů* byly odstraněny v době inspekce. Vybavení ICT je vzhledem k počtu žáků a dle potřeb ŠVP ZV dostatečné. Odborné učebny ICT jsou využívány podle potřeb výuky a zájmu žáků. Od poslední inspekce došlo ke zkvalitnění materiálních předpokladů školy pro vzdělávání, byl inovován školní nábytek téměř v celé škole, vyměněna okna, zrenovováno ústřední vytápění a provedena revitalizace výsadby stromů v areálu školy. Učebních pomůcek a učebnic má škola dostatek, rezervy jsou v jejich efektivnějším využívání v průběhu vzdělávání a při naplňování vzdělávacích cílů ŠVP ZV a cílené podpoře rozvoje klíčových kompetencí. Obnova a rozvoj materiálně technických podmínek pro realizaci ŠVP ZV probíhá dle možností školy v souladu s RVP ZV. Materiálně technické předpoklady jsou na běžné až velmi dobré úrovni.

Finanční předpoklady školy umožnily vytvořit odpovídající podmínky pro naplňování vzdělávacích cílů. Pro svoji činnost využila škola ve sledovaném období let 2009 až 2011 více zdrojů financování. Především šlo o prostředky státního rozpočtu (SR) na přímé náklady na vzdělávání, které měly v souvislosti s úbytkem žáků klesající tendenci (19 703 000 Kč v roce 2009, 18 926 000 Kč v roce 2010 a 17 531 000 Kč v roce 2011). Použity byly zejména na mzdy a zákonné odvody, na učebnice, učební pomůcky a další vzdělávání pedagogických pracovníků. Ve sledovaném období škola dále získala prostředky z rozvojových projektů vypisovaných Ministerstvem školství mládeže a tělovýchovy v celkové výši 2 355 400 Kč, a to na zvýšení platů pedagogických i nepedagogických pracovníků, na podporu řešení specifických problémů regionálního školství (*Hustota a Specifika*) a na školní vybavení pro žáky I. ročníků. Podíl finančních prostředků SR na celkových ročních neinvestičních výdajích vynaložených školou na hlavní činnost činil během sledovaného období cca 72,8 %.

Příspěvek zřizovatele na provoz školy měl ve sledovaném období mírně vzrůstající tendenci (z částky 4 019 648 Kč v roce 2009 na částku 4 256 429 Kč v roce 2011). Tyto finanční prostředky byly škole poskytnuty na zajištění běžného provozu.

Z účelových prostředků zřizovatele (nárůst z cca 668 075 Kč v roce 2009 na 1 295 131 Kč v roce 2011) byly hrazeny aktivity sportovně zaměřených tříd (atletika, fotbal), učební pomůcky, posílení mezd nepedagogických pracovníků a sportovního trenéra žáků.

V roce 2011 zahájila škola realizaci projektu *EU peníze školám*, oblast podpory *Zlepšení podmínek pro vzdělávání v základních školách* v hodnotě 2 355 400 Kč (v září 2011 byla škole poskytnuta záloha ve výši 1 421 494 Kč, z toho do 31. prosince 2011 bylo čerpáno 365 905 Kč, tj. 25,74%). Tyto získané finanční prostředky využívá kromě jiných oblastí především na individualizaci a inovaci výuky cizích jazyků, zkvalitnění výuky směřující k rozvoji matematické gramotnosti, přírodních věd a výuky prostřednictvím ICT.

Po celé sledované období byla finanční situace školy stabilní a umožňovala naplňování vzdělávacích cílů podle ŠVP ZV.

Závěry

Škola se již řadu let profiluje rozšířenou výukou tělesné výchovy, výtvarné výchovy a přírodovědných předmětů. Kvalitní výsledky žáků v těchto oblastech vytváří dobré jméno školy. V organizaci vzdělávání (rozvrh hodin) došlo k porušení právních předpisů. ŠVP ZV respektuje rozvoj osobností žáků, jeho název není správně a jednotně uváděn ve veškeré dokumentaci školy. V ŠVP ZV je nutné odstranit dílčí nedostatky, které se vyskytly v kapitolách: učební plán (počty disponibilních hodin, poznámky), učební osnovy (odlišení názvů vzdělávacích oblastí a vzdělávacích předmětů), autoevaluace (neúplné části oblastí, cíle, kritéria a časové rozvržení) a pravidla pro hodnocení (nutno doplnit ve způsobech hodnocení stupeň „nehodnocen“). Vzdělávání směřuje k naplňování klíčových kompetencí zejména k učení a vykazuje požadovaný stav. K odstranitelným nedostatkům patří nastavení jednoznačných pravidel chování a komunikace žáků a sledování jejich důsledného dodržování, zohledňování vzdělávacích potřeb jednotlivců ve výuce. V oblasti výchovného poradenství byly zjištěny dílčí nedostatky, jelikož ne všichni pedagogičtí pracovníci měli povědomí o žácích se SVP. K výrazným pozitivům školy patří nabídka školních a mimoškolních vzdělávacích aktivit a vynikající výsledky žáků v soutěžích a olympiádách. Materiální předpoklady se od poslední inspekce zlepšily zejména v oblasti provozu a efektivního využívání prostor školy. Výše finančních prostředků, se kterými škola ve sledovaném období hospodařila, byla dostačující k pokrytí nákladů na realizaci ŠVP ZV.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 30 dnů požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Oznámení zašlete na adresu Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.b@csicr.cz Jihomoravského inspektorátu) s připojením elektronického podpisu.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle ustanovení § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Jihomoravském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Hodoníně dne 22. března 2012

(razítko)

Mgr. Marek Dobeš, školní inspektor

Marek Dobeš, v. r.

PaedDr. Petr Zábranský, školní inspektor

Petr Zábranský, v. r.

Mgr. Ladislava Hodonská, školní inspektorka

Ladislava Hodonská, v. r.

PhDr. Renata Horáková, školní inspektorka

Renata Horáková, v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Hodoníně dne 22. března 2012

(razítko)

PaedDr. Jaromír Šána, ředitel školy

PaedDr. Jaromír Šána

Připomínky ředitele školy

Připomínky nebyly podány.